

Health informatics en pathologie op Curaçao

Binnen de pathologie is ICT een steeds grotere rol gaan spelen. Klinisch patholoog Nina Kooij wilde daar meer over weten en besloot een masteropleiding Health Informatics te volgen. De opgedane kennis blijkt haar uitstekend van pas te komen in haar werk op Curaçao.

Na haar opleiding geneeskunde en specialisatie tot patholoog ging Nina Kooij in 2011 aan de slag bij het Laboratorium Pathologie Oost-Nederland (LabPON) in Hengelo, waar ze al snel vakgroepvoorzitter werd. Daarnaast werkte ze meerdere keren een korte periode als waarnemer voor het Analytisch Diagnostisch Centrum Curaçao. Nina vertelt dat daar problemen waren met de continuïteit. "Een groot deel van het werk werd vervuld door waarnemers, door deze continue wisselingen was het onmogelijk om structurele veranderingen aan te brengen". Het werken op Curaçao beviel haar erg goed; ook omdat ze er dankzij het klimaat weinig merkte van de gewrichtsklachten waar ze in de Nederlandse winters altijd last van had. Daarom besloot ze om begin 2017 te verhuizen naar het eiland.

Auteur:
Marlies Noordzij

INTERESSE IN ICT

Al voor haar vertrek, rond 2015, begon Nina zich te verdiepen in de rol van ICT binnen de pathologie. "Bij LabPON waren we bezig om met verschillende partijen een nieuw

labmanagementsysteem te ontwikkelen en om digitale pathologie te implementeren. Als vakgroepvoorzitter was ik daar nauw bij betrokken en wilde ik graag begrijpen hoe zulke processen in elkaar steken. Ik begon daarom wat lessen in de programmeertaal Python te volgen en ook deed ik de onlinecursus 'CS50: Introduction to Computer Science' van Harvard University, een introductiecursus in informatica en programmeren. Dat vond ik zo interessant dat ik op zoek ging naar mogelijkheden voor formele opleidingen", vertelt Nina.

Zo kwam ze terecht bij de post-initiële masteropleiding Health Informatics voor zorgprofessionals aan de Universiteit van Amsterdam die in 2016 voor het eerst van start ging. Deze deeltijdopleiding bestaat uit tien losse modules, onder andere over informatiebeveiliging, e-Health, eenmalige registratie voor meervoudig data gebruik, elektronische beslissingsondersteuning, kwaliteitsregistraties en -indicatoren en Big data en een afstudeeropdracht. Juist doordat de modules volledig online

gevolgd kunnen worden, vormde de afstand tussen Amsterdam en Curaçao geen obstakel. "Bij uitzondering mocht ik zelfs de tentamens op afstand maken, waarbij ik via Skype in de gaten werd gehouden", aldus Nina.

TOEPASSING IN DE PRAKTIJK

Nina vertelt dat veel van wat ze heeft geleerd in de opleiding goed van pas komt in haar werk. "Voor mij is het vooral belangrijk dat ik nu beter begrijp wat er aan de 'achterkant' van verschillende systemen speelt, dat communiceert veel makkelijker met degenen die de systemen ontwerpen en onderhouden. Verder vond ik de stof over strategisch informatiemanagement en IT governance heel waardevol, juist omdat hier in de praktijk vaak weinig aandacht voor is." Ook leerde Nina dat het belangrijk is om je systeem zo te organiseren dat kwaliteitsparameters en statistische gegevens er makkelijk uitgehaald kunnen worden. "Wanneer gegevens gestructureerd verzameld worden met synoptic reporting kan je op grote schaal data extraheren en verwerken. Het nadeel daarvan ten opzichte van traditionele, spraakgestuurde rapportage is dat er minder ruimte is voor details. In de pathologie is veel grijs gebied, maar met synoptic reporting worden we gedwongen om dit zwart-wit te maken en daarmee gaat informatie verloren. Als pathologen moeten we opletten waar dat wel en niet kan en bedenken wat zwaarder weegt: herbruikbare data over de hele groep of ongestructureerde data over een individuele patiënt." Volgens Nina zijn er qua diagnostiek geen grote verschillen tussen Nederland en Curaçao. "Hier zijn alleen minder middelen beschikbaar; een investering in digitale pathologie is nu bijvoorbeeld nog niet op te brengen. Ook de mogelijkheden voor

moleculaire diagnostiek zijn beperkt op het eiland. Wanneer we technieken of bijvoorbeeld een bepaalde kleuring niet beschikbaar hebben, dan sturen we het materiaal op naar het UMCG in Groningen of een ander centrum in Nederland, waar het dan geanalyseerd wordt. Zo kunnen we ons werk toch goed uitvoeren."

DE TOEKOMST

Ondertussen heeft Nina alle Health Informatics modules afgerond en werkt ze aan haar afstudeerproject over informatie-uitwisseling en strategisch informatiemanagement op Curaçao. Het werk aan haar scriptie moest ze de afgelopen maanden tijdelijk stopzetten door de coronapandemie. "We zijn een kleine afdeling en in de coronapiek in maart heeft iedereen op de prikposten meegeholpen. Nu alles weer een beetje aan het normaliseren is, hoop ik het afronden van mijn scriptie binnenkort weer op te pakken."

De eerste vijf jaar op Curaçao zitten er bijna op en voorlopig heeft Nina nog geen plannen om het eiland te verlaten. "Ik heb het nog steeds ontzettend naar mijn zin hier. Er is al heel veel bereikt in de afgelopen jaren -we hebben bijvoorbeeld voor het vierde jaar onze ISO-certificering voor het lab behaald- maar er liggen nog genoeg uitdagingen voor de toekomst." •

Health Informatics is een interdisciplinair werkveld met het doel om wetenschappelijke kennis ten aanzien van informatiekundige methoden te vergroten, problemen in de zorg op te lossen en beslissingen te nemen om de gezondheidszorg te verbeteren. Het belangrijkste middel hiervoor is het effectief gebruik van biomedische gegevens, informatie en kennis met behulp van ICT.